

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет хімії, екології та фармації
Кафедра органічної хімії та фармації

СИЛАБУС
виробничої практики
«АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ»

підготовки _____ *магістра* _____
(назва освітнього ступеня)
галузі знань _____ *10 – Природничі науки* _____
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності _____ *102 – Хімія* _____
(шифр і назва спеціальності)
освітньо-професійної програми _____ *Хімія* _____
(назва освітньої програми)

Силабус практики «Асистентська практика у закладах вищої освіти»
підготовки *магістра*, галузі знань *10 – Природничі науки*, спеціальності *102 – Хімія*,
за освітньо-професійною програмою *Хімія*.

Розробники:

Кадикало Елла Максимівна – доцент кафедри органічної хімії та фармації, кандидат хімічних наук;

Сливка Наталія Юріївна – завідувач кафедри органічної хімії та фармації, кандидат хімічних наук, доцент.

Силабус практики затверджено на засіданні кафедри органічної хімії та фармації

Протокол № 9 від « 25 січня » 2021 р.

Завідувач кафедри: _____ (Сливка Н. Ю.)

I. ОПИС ПРАКТИКИ

«АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика виду практики
Денна форма навчання	Галузь знань: 10 Природничі науки Спеціальність: 102 Хімія Освітньо-професійна програма: Хімія Освітній рівень: другий (магістерський)	Виробнича
Кількість годин / кредитів: 60/2		Рік навчання: 1-ий
		Семестр: 2-ий
		Консультації: 4 год.
		Самостійна робота: 56 год.
Форма контролю: залік		

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ

Прізвище, ім'я та по батькові: *Кадикало Елла Максимівна*

Науковий ступінь: *кандидат хімічних наук*

Посада: *доцент кафедри органічної хімії та фармації.*

Контактна інформація: +83099 2282112 e-mail: Kadykalo.Ella@vnu.edu.ua

Прізвище, ім'я та по батькові: *Сливка Наталія Юріївна*

Науковий ступінь: *кандидат хімічних наук*

Вчене звання: *доцент кафедри органічної та біоорганічної хімії*

Посада: *завідувач кафедри органічної хімії та фармації.*

Контактна інформація: +83095 4932935 e-mail: Slivka.Natalia@vnu.edu.ua

Терміни практики: 2-ий семестр 1-го року навчання

III. ОПИС ПРАКТИКИ

1. Анотація практики. Розроблений силабус асистентської практики призначений для студентів спеціальності 102 Хімія. У ньому чітко визначені мета і завдання практики, компетентності, зміст практики, форми та методи контролю, критерії та методи оцінювання програмних результатів практики, наведено список основної і додаткової літератури.

Викладений матеріал відповідає освітньо-професійній програмі для підготовки магістрів спеціальності 102 Хімія.

На асистентську практику відводиться 60 годин (2 кредити ECTS) у 2 семестрі.

Асистентська практика проходить на базі факультету хімії, екології та фармації Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Асистентська практика є завершальним етапом практичної підготовки випускників факультету хімії, екології та фармації до роботи на посаді викладача хімії ЗВО.

Асистентська практика студентів другого (магістерського) ступеня вищої освіти проводитиметься в умовах безпосередньої викладацької, організаційно-методичної, виховної та науково-дослідної роботи у закладах вищої освіти з метою

закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, формування фахової компетентності та практичного досвіду науково-педагогічної діяльності.

Асистентська практика є складовою частиною навчально-виховного процесу підготовки магістра. Вона забезпечує поєднання теоретичної підготовки майбутніх викладачів з їх практичною діяльністю, сприяє формуванню творчого ставлення до викладацької праці, визначає ступінь професійної здатності, озброює магістрантів досвідом майбутньої професійної діяльності.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни. *Метою асистентської практики є* поглиблення і закріплення знань студентів магістратури з питань організації і форм здійснення навчально-виховного процесу, їх наукового та навчально-методичного забезпечення; формування вмінь і навичок опрацювання активних методик викладання професійно-орієнтовних дисциплін фахового напрямку; формування вміння вирішувати конкретні методичні завдання згідно умов педагогічного процесу; виховання в студентів магістратури потреби систематичного поновлення і творчого застосування теоретичних знань і практичних навичок; розвиток педагогічних компетентностей, узагальнення, систематизація та поглиблення загально педагогічних знань, умінь і навичок виховної роботи зі студентами ЗВО, підготовка магістрів до виконання основних функцій наставника академічної групи.

Основними завданнями асистентської практики є:

- формувати в студентів магістратури вміння проводити семінарські, лабораторні та практичні заняття з використанням сучасних методів та технологій навчально-пізнавальної діяльності;
- закріплювати, поглиблювати та узагальнювати психолого-педагогічні, методичні знання в процесі їх використання для вирішення конкретних навчальних завдань;
- формувати і розвивати професійні навички і вміння;
- формувати і розвивати навички творчого педагогічного пошуку, виробляти дослідницький підхід до викладацької діяльності;
- ознайомлювати з сучасними активними методиками викладання дисциплін фахового напрямку, вивчати передовий педагогічний досвід викладачів вищих навчальних закладів;
- сформувати власну педагогічну позицію щодо процесу виховання студентської молоді;
- сформувати досвід самостійного і творчого аналізу та оцінки педагогічних явищ і ситуацій у практиці роботи ЗВО;
- набути вмінь теоретичного проектування та практичного конструювання навчально-виховного процесу, спрямованого на розвиток особистості студентів та їх творчу самореалізацію;
- працювати над набуттям педагогічного мислення, професійної самосвідомості;
- поглиблення і розширення теоретичних знань із психолого-педагогічних дисциплін та застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час практики;
- формування у студентів-магістрів психолого-педагогічних умінь викладання відповідних навчальних дисциплін у системі вищої школи;
- вироблення умінь організації основних форм навчання у вищій школі, застосування сучасних технологій і методик навчання;

- формування умінь професійного і педагогічного спілкування зі студентською аудиторією;
- виховання у магістрів досвіду викладацької роботи, морально-етичних якостей викладача, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті.

3. Результати навчання (компетентності).

До закінчення практики магістри будуть володіти наступними компетентностями:

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 2. Здатність вчитися самостійно та брати на себе відповідальність за професійний розвиток.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), а також формулювати судження, маючи неповну або обмежену інформацію.

ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій в хімічних дослідженнях та професійній діяльності.

ЗК 11. Здатність нести етичну відповідальність за дії, пов'язані із застосуванням власних знань та суджень.

ЗК 15. Здатність до пошуку, критичного аналізу та обробки інформації з різних джерел.

ЗК 16. Здатність інтерпретувати, об'єктивно оцінювати і презентувати результати свого дослідження.

ФК 1. Глибокі знання та розуміння: здатність використовувати закони, теорії та концепції хімії у поєднанні із вищого рівня математичними інструментами для опису природних явищ.

ФК 3. Здатність організовувати, планувати та реалізовувати хімічний експеримент.

ФК 4. Практичні навички, що передбачають розуміння ризиків та дозволяють безпечно працювати, виконуючи професійні обов'язки.

ФК 8. Володіння загальною методологією здійснення наукового дослідження.

ФК 9. Здатність формулювати нові гіпотези та наукові задачі в галузі хімії, вибирати належні напрями та відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

ФК 10. Здатність обирати оптимальні методи та методики дослідження.

ФК 12. Здатність організовувати навчальний процес зі студентами та учнями на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів, здатність до розуміння основних проблем сучасної хімічної освіти в Україні та пошуку шляхів удосконалення навчально-виховного процесу.

ФК 13. Здатність складати тематичний план, обирати технології проведення занять та виховних заходів.

ФК 14. Здатність до критичного аналізу і оцінки педагогічного досвіду викладачів і вчителів хімії.

ФК 15. Здатність впроваджувати інноваційні технології в навчальний процес при вивченні хімічних дисциплін.

ФК 16. Здатність забезпечувати безпечні умови організації навчально-виховного процесу з хімії у ЗВО та середній школі, організації педагогічної взаємодії з учнями та студентами.

ФК 17. Сучасні уявлення про методологію та методику використання активних методів навчання та інноваційних технологій в навчальних закладах різного рівня акредитації.

ФК 18. Здатність до розробки і оформлення результатів науково-педагогічних досліджень, порівняння їхніх результатів зі світовим педагогічним досвідом, критичної оцінки змісту навчання та його відповідності сучасному рівню хімії.

Після завершення практики магістри отримають наступні результати навчання:

ПРН 1. Знати сталі наукові концепції та сучасні теорії хімії, а також фундаментальні основи суміжних наук.

ПРН 3. Застосовувати отримані знання і розуміння для вирішення якісних та кількісних задач невідомої природи.

ПРН 4. Знати методи синтезу та аналізу хімічних сполук.

ПРН 5. Знати методи комп'ютерного моделювання структури, параметрів і динаміки хімічних систем.

ПРН 6. Знати методологію та організації наукового дослідження.

ПРН 8. Вміти ясно і однозначно донести результати власного дослідження до фахової аудиторії та/або нефаківців.

ПРН 9. Знати методологію процесів навчання й виховання, а також передові методи формування навичок організації самостійної роботи.

ПРН 10. Здійснювати систематизацію та критичний аналіз даних.

ПРН 12. Проводити лабораторні процедури з використанням сучасних контрольних-вимірювальних приладів.

ПРН 13. Виконувати обробку результатів досліджень з використанням спеціального програмного забезпечення.

ПРН 15. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології для вирішення загальних професійних задач.

ПРН 21. Здійснювати моніторинг та аналіз наукових джерел інформації та фахової літератури.

ПРН 22. Використовувати набуті знання та компетенції з хімії для вирішення прикладних задач.

ПРН 23. Уміння розробляти й проводити різні за формою навчання заняття, найбільш ефективні при вивченні відповідних тем і розділів програми, адаптуючи їх до різних рівнів підготовки студента.

ПРН 24. Уміння застосовувати різноманітні методи, прийоми, засоби навчання та методи науково-педагогічного дослідження.

ПРН 25. Уміння планувати структуру та зміст різних типів навчальних занять з фахових дисциплін відповідно до теми та дидактичних цілей, використовувати технічні засоби навчання та демонстраційний експеримент під час проведення занять.

ПРН 26. Уміння застосовувати у процесі навчання сучасні технології навчання та виховання студентів (інформаційні, інтерактивні тощо).

ПРН 27. Здатність розробляти навчальні посібники, методичні поради до організації самостійної роботи студентів, створювати різні типи тестових та контрольних завдань для перевірки знань, умінь і навичок.

ПРН 28. Володіти навичками публічної мови та ведення дискусії з колегами та цільовою аудиторією.

ПРН 35. Приймати обґрунтовані рішення, нести відповідальність за власні судження та результати.

Реалізація функцій посади викладача вимагає від магістра теоретичних знань, практичних вмінь і навичок щодо:

– предмету діяльності – відповідної дисципліни фундаментального або професійно-орієнтовного циклу підготовки фахівця;

– продукту діяльності – опрацювання інформації в межах обраної дисципліни за окремими темами згідно з робочою програмою курсу у вигляді опорних конспектів лекційних занять та методичних розробок для проведення семінарських чи практичних занять;

– процедури діяльності – способу передачі інформації студентській аудиторії через проведення лабораторних семінарських, практичних занять згідно з графіком навчального процесу відповідно до робочої програми.

IV. ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
1. Підготовчий	<p style="text-align: center;">Тривалість – 1-й – 2-й дні практики</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення установчих зборів, де визначаються порядок, мета та основний зміст проходження практики, конкретні завдання, які повинен виконати студент, звітність з практики. Робота спрямовується на ознайомлення студентів з їх діяльністю впродовж всього періоду практики (згідно програми/силабусу). Студенти складають детальний план роботи на весь період практики та отримують необхідні консультації. 2. Магістри ґрунтовно вивчають навчальні програми тих дисциплін, з яких передбачене проведення ними занять впродовж практики: аналізується зміст, структура та послідовність вивчення матеріалу. 3. Практиканти підбирають навчальну, наукову, методичну літературу та інші джерела, які необхідні їм у процесі організації роботи зі студентами. 4. Магістри складають детальний план проходження практики на весь її період.
2. Ознайомлювальний	<p style="text-align: center;">Тривалість – 3-й– 5-й дні практики</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення практикантами особливостей організації навчально-методичної роботи викладача та куратора групи. З цією метою магістри відвідують у керівника практики та куратора відповідні заняття. 2. Ознайомлення магістрів з різними засобами навчання, які використовує викладач у процесі читання курсу. 3. Ознайомлення практикантів з організацією науково-дослідної роботи викладача.
3. Основний	<p style="text-align: center;">Основний етап починається у другій половині 1-ого тижня та триває до закінчення практики</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Систематична підготовка магістрів до проведення навчальних занять: опрацювання науково-методичної літератури, підбір різних засобів навчання тощо, які необхідні їм у процесі організації роботи зі студентами. Керівник практики допомагає практикантам у такій

	<p>підготовці.</p> <ol style="list-style-type: none"> Постійне вивчення методичного та наукового досвіду викладача. Проведення магістрами навчальних занять відповідно до їх плану роботи (лекцій, практичних і лабораторних робіт, семінарських занять), з них не менше 6-ти занять. Керівник практики аналізує науково-методичний рівень проведених занять. Систематичне відвідування магістрами навчальних занять один в одного і участь у їх обговоренні. Підготовка магістрів до проведення виховних заходів в академгрупах. Проведення магістрами виховних заходів в академгрупах (узгоджується з куратором), один з них заліковий.
4. Підсумковий	<p>Підсумковий етап охоплює кінець 2-го тижня і передбачає узагальнення матеріалів практики, зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> Оформлення індивідуального щоденника практики. Підготовка детальних розробок конспектів: лекцій, практичних робіт (або лабораторних робіт чи семінарських занять). Підготовка допоміжної інформації: презентацій до лекцій, наочних матеріалів, опорно-інформаційних схем тощо.

V. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Скласти детальний план проходження практики на весь її період.
2. Ґрунтовно опрацювати навчальні програми тих дисциплін, з яких передбачено проведення занять впродовж практики. Проаналізувати зміст, структуру та послідовність вивчення матеріалу.
3. Опрацювати методичні матеріали, розроблені керівником практики (з того курсу який читає магістр). Вивчати особливості його досвіду.
4. Проаналізувати особливості використання різних засобів навчання у процесі формування хімічних знань. Підібрати необхідні засоби навчання для проведення навчально-виховної роботи зі студентами.
5. Систематично опрацьовувати навчальну, науково-методичну літературу та інші додаткові джерела, які необхідні у процесі підготовки до проведення навчально-виховної роботи зі студентами.
6. Впродовж практики розробляти конспекти навчальних занять, отримуючи необхідні консультації у викладачів.

VI. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
<p>1. Теоретична підготовка:</p> <p>– знання теоретичного матеріалу; вміння застосовувати теоретичні знання й практичні вміння й навички, набуті в процесі вивчення психолого-педагогічних дисциплін</p>	10

2. Психолого-педагогічна майстерність: <ul style="list-style-type: none"> – вміння вести спостереження; – робити аналіз одержаних результатів; – самостійно узагальнювати матеріали і робити відповідні висновки. 	10
3. Особистісні характеристики: <ul style="list-style-type: none"> – дисциплінованість під час проходження практики; – самостійність; – ініціативність; – комунікабельність і тактовність; – творчість; – професійна спрямованість. 	15
4. Оцінювання процесу проходження практики: <ul style="list-style-type: none"> – проведення лекцій та практичних занять; – проведення аналізу відвіданих занять інших студентів; – проведення виховних заходів. 	35
5. Оцінювання звітної документації: <ul style="list-style-type: none"> – оформлення індивідуального щоденника педпрактики; – розробка розгорнутих конспектів лекцій та практичних/ лабораторних занять; – підготовка презентацій навчальних занять. 	20
6. Захист практики <ul style="list-style-type: none"> – повнота та якість оформлення звітної документації; – своєчасна подача звітної документації. 	10
Сума	100

Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента: студент повинен відвідувати лекції та лабораторні заняття керівника практики, а також інших студентів-практикантів.

Політика щодо академічної доброчесності: усі завдання студент повинен виконувати самостійно та вчасно.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: до закінчення семестру магістр повинен виконати усі завдання, що були передбачені на час проходження асистентської практики.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Не зараховано (з можливістю повторного складання)

VII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Формою підсумкового контролю є залік – захист практики. Він проводиться у присутності комісії (згідно наказу).

VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. «Положення про проведення практики студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки» від 11.09.2020 р. – схвалено Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки, Протокол № 10 від 28 серпня 2020 року.
2. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи / Л.В. Артемова. – К.: Кондор, 2008. – 272 с.
3. Марцинко О. Е. Методика викладання хімії: методичні вказівки та завдання для самостійної роботи / О. Е. Марцинко. Під. ред. проф. І. Й. Сейфулліної. – Одеса: «Одеський національний університет імені І.І. Мечникова», 2015. – 60 с.
4. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі / В.М. Нагаєв. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
5. Поліщук В. М. Вікова і педагогічна психологія: навчальний посібник / В. М. Поліщук. – Вид. 3-тє, виправ. – Суми: Університетська книга, 2010. – 352 с.
6. Полтавченко Н. Г. Психологічне дослідження особистості / Н. Г. Полтавченко. – К., 2007. – 231 с.
7. Сучасні педагогічні технології в освіті: збір. наук. метод. праць / за ред. О.Г. Романовського, Ю.І. Панфілова. – Харків: НТУ «ХПІ», 2012. – 224 с.
8. Фіцула М. М. Педагогіка: Навчальний посібник / М. М. Фіцула. – К.: «Академія», 2002. – 528 с.
9. Шулдик Г. О. Педагогічна практика: Навчальний посібник для студентів педагогічних вузів / Г. О. Шулдик, В. І. Шулдик. – К.: Науковий світ, 2000. – 143 с.

Інформаційні ресурси

1. Вища освіта. Інформаційно-аналітичний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vnz.org.ua/>
2. Інститут інформаційних технологій і засобів навчання Академії педагогічних наук України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ime.edu-ua.net/>
3. Інтернет-центр галузі освіти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.edu-ua.net/>
4. Інформаційно-консультативний центр «Освіта» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.center-osvita.dp.ua/activites_u.php.
5. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/>
6. Сучасна освіта в Україні Європейські орієнтири [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://osvita.pedagog.org.ua/>
7. Освітня Мережа України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ednu.kiev.ua/index_u.htm.